

[P. Munch.]

stod i Frankrig, og drøftede den kommende Retsordning for Verden, og jeg forstod, at det ærede Medlem opfattede dette som Udtryk for en uheldelig Naivitet i de smaa nordiske Stater... (*Holstein*: Optimisme!). Ja, en overdreven Optimisme.

Jeg vil derom sige dette, at jeg tror, det var klogt, at vi gjorde saaledes. Vi adskilte os ikke fra andre Stater i den Henseende. I Svejts fandt tilsvarende Overvejelser Sted, i Holland organiserede man en stor Undersøgelse af tilsvarende Karakter, og de forberedende Forhandlinger, der den Gang foregik mellem de tre nordiske Lande, blev siden af stor Betydning for vigtige Punkter i Folkeforbundspagten, vigtige netop for os. De blev endelig ogsaa Baggrunden for, at vi fra de nordiske Landes Side kunde møde i usædvanlig Grad veludrustede til de første Folkeforbundsforhandlinger og øve en alvorlig Indflydelse.

Nu kan naturligvis det ærede Medlem sige: men er det dog ikke naivt at tro, at noget af det, der førtes frem fra saadanne tre smaa Stater, der ikke havde været med i Krigen, overhovedet kunde øve nogen Indflydelse paa de mægtige Stater, der samledes i Paris til Fredskonferencen?

Dertil vil jeg svare: Nej, det er ikke naivt, og det ærede Medlem var jo selv et Vidnesbyrd derom. Det ærede Medlem paavirkede med den yderste Energi Fredskonferencens Mænd. Og ikke uden Resultat. Paa et givet Tidspunkt formaaede det ærede Medlem at faa Ejderstedt føjet til tredie Zone. Det kunde en enkelt Mand den Gang sætte igennem ved ihærdig Henvendelse de Steder, hvor man kunde øve Indflydelse — ja, en enkelt Mand naturligvis ikke i den Forstand, at han stod alene, men som Repræsentant for visse Kræfter af mere eller mindre begrænset Karakter indenfor det danske Folk. Og siden blev det muligt for den danske Regering og Rigsdag, ved at øve deres Indflydelse i modsat Retning, at faa hele tredie Zone strøget.

Men ogsaa netop med Hensyn til selve Folkeforbundsaftalerne har jeg allerede understreget, at dér øvede de nordiske Lande virkelig paa Grund af deres gode Forberedelse en Indflydelse og gjorde en Indsats, den Gang de afgørende Forhandlinger fandt Sted.

Men saa skildrede det ærede Medlem den nuværende Verdenssituation i Forbindelse med Folkeforbundet og sagde: Hvor trist er det dog ikke alt sammen, hvor vrimler det ikke med Farer, det Sted er der et Urocentrum, og det Sted er der et

Urocentrum! Og alt, hvad det ærede Medlem siger om selve Tilstedeværelsen af alle disse Urocentre, kan jeg for min Del underskrive. Jeg vil ogsaa føje til, at hvis Folkeforbundet virkelig kom til at staa overfor et krigersk Sammenstød mellem to Stormagter eller to Grupper af Stormagter, da tror jeg ikke, at det vilde kunne magte den Situation, da er det min Opfattelse, at Folkeforbundet vilde være sprængt, da vilde vi være inde i en Krigstilstand, hvor det, der her er bygget op, var lagt øde.

Men af den Grund mener jeg ikke, at vi skal se med Ligeegyldighed eller Ringeagt paa de forskellige Skridt fremad, der gøres, det Net af Voldgiftstraktater, hvortil hører Danmarks meget værdifulde Traktat med Tyskland. (*Holstein*: Det har jeg heller ikke sagt!). Nej, men det var dog saadan, at Respekten ikke var stor. Og Locarno omtalte det ærede Medlem med meget ringe Interesse og meget ringe Respekt. Og dog var disse Aftaler i 1925 i Locarno det store afgørende Skridt fremad, som jeg ikke ved man har mange Sidestykker til i Verdenshistorien, at Frankrig, Tyskland og Belgien har givet bindende Ord for ikke at føre Krig mod hverandre; og at bag denne Erklæring staaer ikke blot Italiens Garanti, som man maaske i de to Lande kan nære Tvivl om, men bag den staaer Englands Garanti, om hvis Værdi intet Menneske tvivler hverken i Frankrig eller i Tyskland. Derfor var det efter min Mening af meget stor Betydning, at denne Aftale blev truffet.

Saa siger det ærede Medlem: Ja, men et Øst-Locarno mangler. Dertil svarer jeg: Ja, dog kun til en vis Grad. England har ikke villet paatage sig Garantien for noget derovre. Men selve Aftalerne er der. Det er ikke rigtigt, som det er blevet sagt her, at Tyskland krævede frie Hænder dér. Nej, det, Tyskland har gjort, er dette, at det har sagt: Vi erklærer os rede til at erkende, at vi ingen Ret har til med Magt at ændre de Forhold, der foreligger, men vi forbeholder os ad Forhandlingens Vej at søge en Ændring. Det er ikke at have frie Hænder. Jeg tror derfor, at ogsaa dette Forhold har sin Betydning med Hensyn til den kommende Udvikling.

Der er en Række uløste Spørgsmaal, farlige Spørgsmaal i Europa, og det vil blive en meget betydningsfuld Opgave for Folkeforbundet at søge at faa Magt med disse Spørgsmaal. Og jeg forkynder ikke den Overbevisning, at Folkeforbundet er sikker paa at sejre i sin Kamp med de Vanskeligheder, der foreligger. Jeg har den Opfattelse af den nuværende Situation, at de nedbrydende og